שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

תנ"ך · כיתה י"ב · עשרת הדיברות: שמות כ (מב"ר)

דברים ה: אותם דיברות, ניסוח אחר

השוו בין עשרת הדיברות בשמות כ לבין דברים ה וענו.

בנק מילים: זכור · שמור · בריאת העולם · יציאת מצרים · מנוחה לעבד · עד שוא · בדבור אחד

פתיחי משפטים: בשמות כתוב ... ובדברים כתוב ... / ההבדל הוא ש... / רש"י מסביר ש...

1. קראו (דברים ה, ה):

   אָנֹכִי עֹמֵד בֵּין-יְהוָה וּבֵינֵיכֶם, בָּעֵת הַהִוא, לְהַגִּיד לָכֶם, אֶת-דְּבַר יְהוָה: כִּי יְרֵאתֶם מִפְּנֵי הָאֵשׁ, וְלֹא-עֲלִיתֶם בָּהָר לֵאמֹר.

   מי מדבר בפרק הזה בספר דברים, ומה התפקיד שהוא מתאר לעצמו?

2. באיזו מילה פותחת מצוות השבת בשמות כ, ובאיזו בדברים ה?

   (א) שמות: שמור · דברים: זכור (ב) שמות: זכור · דברים: שמור (ג) בשניהם: זכור

   (ד) בשניהם: שמור

3. קראו (שמות כ, יא):

   כִּי שֵׁשֶׁת-יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת-הַשָּׁמַיִם וְאֶת-הָאָרֶץ, אֶת-הַיָּם וְאֶת-כָּל-אֲשֶׁר-בָּם, וַיָּנַח, בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי; עַל-כֵּן, בֵּרַךְ יְהוָה אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת--וַיְקַדְּשֵׁהוּ.

   מה הנימוק לשבת לפי ספר שמות?

4. קראו (דברים ה, טו):

   וְזָכַרְתָּ, כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם, וַיֹּצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם, בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה; עַל-כֵּן, צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ, לַעֲשׂוֹת, אֶת-יוֹם הַשַּׁבָּת.

   מה הנימוק לשבת לפי ספר דברים?

5. קראו (דברים ה, טז):

> כַּבֵּד אֶת-אָבִיךָ וְאֶת-אִמֶּךָ, כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ--לְמַעַן יַאֲרִיכֻן יָמֶיךָ, וּלְמַעַן יִיטַב לָךְ, עַל הָאֲדָמָה, אֲשֶׁר-יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ.

העתיקו מהפסוק מילים שנוספו בדברים ואינן מופיעות בשמות כ, יב.

6. בשמות כתוב "לא תענה ברעך עד שקר". מה כתוב במקום "שקר" בדברים ה, יז?

א עד חמס ב עד שוא ג עד רע ד עד כזב

7. קראו את רש"י על שמות כ, ח:

> זָכוֹר וְשָׁמוֹר בְּדִבּוּר אֶחָד נֶאֶמְרוּ

איך רש"י מסביר את ההבדל בין "זכור" ל"שמור"?

8. איזה משני הנימוקים לשבת חשוב יותר בעיניכם? נמקו במשפט או שניים.

9. ★ אתגר: מצאו הבדל נוסף בין שמות כ לדברים ה שלא הופיע בשאלות, והציעו הסבר אפשרי.